

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei
--

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	<p>Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directoare privind echilibrarea sistemului de energie electrică, în continuare Regulamentul 2195, prevede, la art. 18, că operatorul de transport și de sistem (OTS) trebuie să elaboreze o propunere care să conțină clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare (FSE) și clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea (PRE), iar la art. 5, pct. 4 lit. d) că fiecare autoritate de reglementare competentă aprobă clauzele și condițiile în materie de echilibrare elaborate de OTS în temeiul art. 18. În conformitate cu art. 6 alin. (3) din Regulamentul 2195 OTS responsabili cu elaborarea unei propuneri de clauze și condiții sau de metodologii sau autoritățile de reglementare responsabile cu adoptarea acestora pot solicita modificări ale respectivelor clauze și condiții sau metodologii. În fiecare stat membru vizat se organizează o consultare publică cel puțin pentru propunerile elaborate în temeiul art. 5 alin. (4) lit. (c) din Regulamentul 2195.</p>
2. Cadrul național de reglementare	<p>Prevederile referitoare la funcționarea pieței de echilibrare și la decontarea dezechilibrelor solicitate prin Regulamentul 2195 și la modul de decontare a energiei produse în perioada de probe, au fost cuprinse în Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu modificările și completările ulterioare, în continuare Ordinul președintelui ANRE nr. 127/2021.</p> <p>Prevederi privind durata perioadei de probe pentru instalațiile de producere se regăsesc, de asemenea, și în cadrul Ordinului președintelui ANRE nr. 59/2013, 51/2019 și 105/2022, toate cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Atribuțiile ANRE în domeniul stabilirii regulilor privind funcționarea pieței de echilibrare rezultă în temeiul art. 5 alin. (1) lit. c) și art. 9 alin. (1) lit. h) ale OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.</p>

	160/2012, conform căror ANRE stabilește reglementări tehnice și comerciale pentru operatorii economici din sector, pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale.
3. Scopul reglementării	<p>Scopul reglementării este să implementeze soluții la problemele identificate în analizele realizate de CNTEE Transelectrica S.A. și în corespondența transmisă de asociațiile furnizorilor și companiilor de utilități.</p> <p>Aceste analize au evidențiat o lipsă de capacități care se pot constitui ca rezerve pentru situațiile în care consumul de energie crește, respectiv pentru situațiile de excedent de producție/deficit de consum.</p> <p>Această lipsă de resurse interne se suprapune peste imposibilitatea temporară de a accesa platformele europene de echilibrare deoarece Ungaria încă nu a implementat toate măsurile impuse prin reglementările europene pentru piața unică.</p> <p>Lipsa resurselor de echilibrare, în cantitățile necesare sistemului, a condus la creșterea abruptă a prețurilor pentru energia de echilibrare, cu efect direct în creșterea costurilor cu dezechilibrele ale participanților la piață.</p> <p>În prima fază a proiectului de ordin s-a propus ca pentru o perioadă limitată de timp, până la conectarea la platformele informatice europene pentru echilibrare, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2026, să fie realizată o temperare a prețurilor dezechilibrelor obținute la decontarea în piața de echilibrare, respectiv înlocuirea principiului prețului marginal cu principiul prețului de ofertă, considerându-se că se vor reduce costurile de echilibrare ale sistemului electroenergetic.</p> <p>În urma punctelor de vedere transmise de diferite entități din România (prezentate în Sinteza Observațiilor atașată) de a nu schimba modalitatea de decontare a energiei de echilibrare deoarece s-ar fi încălcat legislația europeană, nu s-ar fi putut garanta comportamentul participanților la piață în sensul așteptat, ar fi durat cel puțin până în luna decembrie a.c. să poată fi implementată această soluție din punct de vedere al sistemelor informatice, elaboratorii au retras această propunere din cadrul proiectului de ordin.</p> <p>În noul proiect de ordin se propune ca și măsură pentru temperarea prețurilor de dezechilibru utilizarea de către OTS a conceptului de cerere elastică. Astfel, pe lângă cererea inelastică pe care OTS trebuie să o achiziționeze în fiecare interval de decontare pe care o folosește pentru a acoperi dezechilibrele sistemului, acestuia i se permite să achiziționeze și o cerere de energie, pentru energia activată automat sau manual, la un preț pe care îl va stabili acesta, dar care nu poate să fie mai mic decât prețul marginal dacă acesta este pozitiv și mai mare decât prețul marginal, dacă acesta este negativ.</p> <p>O altă situație care s-a evidențiat în cadrul analizei CNTEE Transelectrica S.A. se referă la creșterea dezechilibrului sistemului datorită producătorilor care au capacitățile în</p>

	<p>perioada de probe și care preferă să stea cât mai mult în această situație, fiind scutiți de la plata dezechilibrelor și remunerați pentru energia livrată cu un preț avantajos. Cadrul de reglementare în vigoare prevede ca pentru energia pe care o injectează în perioada de probe acestor centrale să nu le fie atribuit niciun dezechilibru neavând obligația să notifice puterea produsă în piața de echilibrare, dar să primească totuși contravaloarea energiei injectate la media prețului PZU din ultimele 90 de zile.</p> <p>În momentul de față puterea centralelor care rămân în perioada de probe până la termenul limită de 24 de luni este tot mai mare și conduce la creșterea costurilor cu echilibrarea sistemului.</p> <p>Astfel, se propune în cadrul proiectului de ordin diminuarea duratei perioadei de probe în funcție de categoria în care sunt clasificate conform Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016 și, totodată, se propune remunerarea energiei injectate în rețea cu prețul PZU înregistrat în intervalul de decontare în care a fost produsă dar nu mai mult de 400 de lei/MWh, această valoare fiind prețul de referință considerat și în cadrul metodologiei aplicate conform OUG 27/2022 pentru calculul contribuției la Fondul de Tranziție Energetică.</p> <p>De asemenea, a fost propus un articol prin care se impune operatorilor de rețea să transmită furnizorilor informații, în timp util, privind valorile măsurate aferente consumului acestora pentru a facilita luarea de măsuri proactive în vederea echilibrării portofoliilor acestora.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/ măsuri- le propuse prin prezenta regle- mentare</p>	<p>În cadrul ordinului se prevede posibilitatea de utilizare de către OTS a conceptului de cerere elastică.</p> <p>De asemenea, sunt modificate prevederile din legislația secundară prin care sunt definite perioadele de probă, în corelare cu categoria de clasificare a unităților generatoare și a centralelor electrice explicitată în cadrul Ordinului președintelui ANRE nr. 79/2016 și cu programele de probe aprobate de operatorii de rețea.</p>

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei b) impactul asupra operatorilor economici c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Se apreciază că prin cele două măsuri propuse se vor diminua costurile cu echilibrarea sistemului electroenergetic și în final acestea vor avea un impact mai mic asupra prețurilor de dezechilibru plătite de părțile responsabile cu echilibrarea, respectiv de participanții la piață și, la final, de consumatori.</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	

3. Impact asupra mediului de afaceri	
4. Implicații sociale	
5. Impact asupra mediului	

ANRE invită părțile interesate să transmită observații și propuneri legate de aspectele cuprinse în cadrul proiectului de act normativ însoțite de o motivație corespunzătoare în termen de 10 de zile de la data publicării, inclusiv în format editabil, la adresa de e-mail srpee@anre.ro. Termenul de 10 zile este justificat de necesitatea de a implementa în regim de urgență soluții care să prevină deteriorarea stării sistemului electroenergetic și scăderea costurilor cu dezechilibrele.